

ТЕРТИЧКА Валерій Володимирович

д. держ. упр., професор, завідувач Києво-Могилянської школи врядування імені Андрія Мелешевича

CV: http://ipas.org.ua/images/cv/tertychka_cv_ukr.pdf

ORCID: <https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-9788-3190>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=JBvAlbwAAAAJ&hl=en>

Academia.edu: <https://ukma.academia.edu/ValeriyTertychka>

Тертичка В.В. п.: 3, 4, 6, 8, 9, 10, 19, 20

П. 37. Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту визначається :

на підставі документів встановленого зразка про:

документ про вищу освіту – диплом спеціаліста, присвоєно кваліфікацію і звання учителя історії та суспільствознавства (диплом з відзнакою ЛВ №425537)

присудження наукового ступеня - доктор наук із державного управління за спеціальністю «Теорія та історія державного управління» захист 12 лютого 2004 року у спеціалізованій вченій раді Національної академії державного управління при Президентові України; диплом ДД № 003561).

Присвоєння вченого звання – професор (за кафедрою державної політики та управління політичними процесами; присвоєно рішенням Атестаційної колегії від 20 січня 2011 року, протокол № 1/14-П, атестат професора 12ПР № 006612).

Керівництво дисертацією на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні:

- кандидата наук з державного управління: В.Зайченко «Механізми впровадження стратегії розвитку агропромислового комплексу України на регіональному рівні» (2006р.); В.Купрій, «Організації громадянського суспільства як суб'єкти вироблення державної політики» (2007р.); Є.Романенко «Оцінювання ефективності і результативності євроатлантичної політики України» (2009р.); Я.Бережний «Стратегічне планування в державному управлінні як аналітичний процес» (2011р.); Н.Москалець «Взаємодія Конституційного суду України з органами державної влади у забезпеченні прав і свобод людини» (2016р.)
- доктора наук з державного управління: Г.Рябцев «Концептуальні засади державної політики розвитку ринку нафтопродуктів в Україні» (2013р.); Т.Поспелова «Державне управління людським розвитком в умовах трансформації українського суспільства» (2013р.); І.Кравчук «Теоретико-методологічні засади оцінювання державної політики в Україні» (2015); О.Карпенко «Механізми формування та реалізації сервісно-орієнтованої державної політики в Україні» (2016р.); С.Зелінський «Теоретико-методологічні засади комплексного оцінювання державних службовців та їх службової діяльності в Україні» (2019р.)

1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection; Policy and/or vs Governance? // JOURNAL OF POLICY & GOVERNANCE. – 2021. – August № 1. – P. vi-vii // www.grassrootsjournals.org/jpg

Education in Government Communications: Case of Ukraine // E3S Web Conf. 2021. Vol. 319. P. 01053. Scopus, Web of Science. DOI: 10.1051/e3sconf/202131901053E3S (Ilchenko-Syuyva L., Riabtsev G., Tertychka V.) / <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202131901053>. WoS

Training of Experts for Reforms: The Guarantee of Welfare Public Policy in Ukraine? // “Public Administration for Well-being and Growth”: Presented Papers from the 26th NISPAcee Annual Conference, Iasi, Romania, May 24-26, 2018: Published by NISPAcee PRESS. – <https://bit.ly/3xhUdgG>
Stakeholder Analysis in the Practice of the New Civil Service of Ukraine // “From Policy Design to Policy Practice”: Presented Papers from the 27th NISPAcee Annual Conference, Prague, Czech Republic, May 23-26, 2019: Published by NISPAcee PRESS. – <https://bit.ly/38BttgV>

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора):

Практикум із підготовки аналітичних документів // навч. посіб. / О. І. Кілієвич, Г. Л. Рябцев, В. В. Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2016. – 95 с.;

Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив // підручник / авт. кол. : Е. А. Афонін, Т. В. Бельська, Я. В. Бережний та ін. ; за заг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички, В. А. Шахова. – К.: “К.І.С.”, 2016. – 264 с.;

Стратегічне управління // підручник / Валерій Тертичка. – Київ : “К.І.С.”, 2017. – 932 с.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу»; ред. кол.: К.О. Ващенко, І.Б. Коліушко, В.П. Тимошук, В.А. Дерезь (відп. ред.). – К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. – 796 с.

2020/22 рр. – 11 дистанційних курсів на освітній платформі НаУКМА DistEdu. Зокрема: Тертичка В. Процес та процедури політики. Дистанційний курс для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітньо-науковий рівень «магістр». – Київ : НаУКМА, 2020.

– Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/38JKRjD>; Тертичка В. Стратегічне управління. Дистанційний курс для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітньо-науковий рівень «магістр». – Київ : НаУКМА, 2020. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3DVcBx7>; Тертичка В. Управління змінами. Дистанційний курс для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітньо-науковий рівень «магістр». – Київ : НаУКМА, 2020. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3xhNnYy>; Тертичка В. Середовище вироблення політики та процедури аналізу стейкхолдерів. Дистанційний курс для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітньо-науковий рівень «магістр». – Київ : НаУКМА, 2020. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3O0dbht>; Тертичка В. Формулювання проблеми для аналізу політики. Онлайн курс для підвищення кваліфікації. – Київ : НаУКМА, 2021. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3uq1k4E>; Тертичка В. Цілі й завдання політики. Онлайн курс для підвищення кваліфікації. – Київ : НаУКМА, 2021. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3NVw1GR>; Тертичка В. Середовище політики. Онлайн курс для підвищення кваліфікації. – Київ : НаУКМА, 2021. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3xizKZ0>; Тертичка В. Аналіз стейкхолдерів у політиці. Онлайн курс для підвищення кваліфікації. – Київ : НаУКМА, 2021. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3ObcFwx>; Тертичка В. Формулювання альтернативних варіантів політики. Онлайн курс для підвищення кваліфікації. – Київ : НаУКМА, 2021. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/37zfwQ3>; Тертичка В. Оцінювання політики. Онлайн курс для підвищення кваліфікації. – Київ : НаУКМА, 2021. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3rgYEnX>; Тертичка В. Врядування в умовах конфліктного та постконфліктного врегулювання. Онлайн спеціальна професійна (сертифікатна) програма підвищення кваліфікації. – Київ : НаУКМА, 2022. – Освітня платформа НаУКМА DistEdu. URL: <https://bit.ly/3v7e2ED>

Public policy, governance and communications in the EU member states and candidate countries : post-conference monograph / [V. Burksiene et al. ; gen. ed. by G. Riabtsev and V. Tertychka]. Kyiv : NaUKMA, 2023. 183 p. – <http://surl.li/qtgrn>

Врядування в умовах післявоєнної відбудови: як досягти стійкості різноманіття у взаємодії / Public policy, governance and communications in the EU member states and candidate countries : post-conference monograph / [V. Burksiene et al. ; gen. ed. by G. Riabtsev and V. Tertychka]. Kyiv : NaUKMA, 2023. 183 p. – <http://surl.li/qtgrn>

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування;

Основні підходи до аналізу та оцінювання державної політики / розробка / за заг. ред. В. В. Тертички, Г. Л. Рябцева. – К. : Псіхея, 2017. – 48 с.

Методичні рекомендації до написання, оформлення та захисту випускних робіт / О. І. Кілієвич, Г. Л. Рябцев, В. В. Тертичка. Київ : ВЦПК, 2018. 28 с.

Тренінгова програма з питань аналізу державної політики для державних службовців категорії «А» / О. І. Кілієвич, Г. Л. Рябцев, В. В. Тертичка. Київ : ВЦПК, 2018. 28 с.

Підготовка і захист курсової роботи / методичні настанови для здобувачів, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Суспільна політика і врядування» / уклад. : О. І. Кілієвич, Г. Л. Рябцев, В. В. Тертичка. Київ : НаУКМА, 2023. 54 с. - . URL: <http://surl.li/qbbno>

б) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня (прізвище, ім'я, по батькові дисертанта, здобутий науковий ступінь, спеціальність, назва дисертації, рік захисту, серія, номер, дата, ким виданий диплом): Наукове керівництво: - Москалець Н. В. Концептуальні засади взаємодії Конституційного суду України з органами державної влади в забезпеченні прав і свобод людини : дис. канд.наук з державного управління :

- Москалець Наталіна Валеріївна ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук. кер. В. В. Тертичка, д-р наук держ. упр., проф. Київ, 2021 (захист – 14 трав. 2021 р.; Д 26.810.01).

– Бережний Ярослав Вікторович «Стратегічне планування в державному управлінні як аналітичний процес»;

– Романенко Євген Олександрович «Оцінювання ефективності і результативності євроатлантичної політики України»;

– Купрій Володимир Олександрович «Організації громадянського суспільства як суб'єкти вироблення державної політики»

– Зайченко, Володимир Васильович «Механізми впровадження стратегії розвитку агропромислового комплексу України на регіональному рівні»

Наукове консультування:

– Карпенко Олександр Валентинович «Механізми формування та реалізації сервісно-орієнтованої державної політики в Україні»;

– Кравчук Ірина Вікторівна «Теоретико-методологічні засади оцінювання державної політики в Україні»;

– Поспелова Тетяна Вадимівна «Державне управління людським розвитком в умовах трансформації українського суспільства»;

– Рябцев Геннадій Леонідович «Концептуальні засади державної політики розвитку ринку нафтопродуктів в Україні»;

– Зелінський Сергій Едуардович, наукове консультування дисертації на тему: "Теоретико-методологічні засади комплексного оцінювання державних службовців та їх службової діяльності в Україні";

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах: Керівник НДР. – назва НДДКР: «Аналіз політики: методологія, процедури та кращі практики»; (номер державної реєстрації: 0121U100160); з 2021 Головний редактор міжнародного журналу "Journal of Policy & Governance", the Grassroots Institute, Канада з 2021; Член редакційної колегії міжнародного журналу "Journal of Policy & Governance", the Grassroots Institute, Канада; Університетські наукові записки. Хмельницький університет управління та права; Public Administration Academy of the Republic of Armenia; Головний редактор науково-практичного журналу "Суспільна політика та стратегічний менеджмент" (Journal of Policy and Strategic Public Management);

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/заяченого Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого

самоврядування, або у складі комісії Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю):

- експерт експертної ради з питань проведення експертизи дисертаційних робіт МОН України з філософських, політичних, соціологічних наук та державного управління;
- експерт експертної ради Міністерства освіти і науки України з питань проведення експертизи дисертацій з державного управління;
- експерт з акредитації освітніх програм галузі знань "Публічне управління та адміністрування", Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
- член робочої групи з питань методичного, організаційного та аналітичного забезпечення єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», МОН і НАДС;

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання “суддя міжнародної категорії”: Розробник модулів і тренер програми «Врядування в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення», проєкт «Професійний розвиток ветеранів для роботи на посадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування», IREX; Аналітик політики у сфері розвитку креативних індустрій, Міністерство культури та інформаційної політики України, Офіс креативних індустрій при Міністерстві, Програма USAID «Конкурентна економіка» (СЕР) (2021-2022 рр.) Консультант проєкту "Підготовка державної стратегії відновлення органів влади України для окупованих територій" за підтримки МФВ (2020-2021 рр.) Академічний керівник проєкту: "University Partnership for Pre-Service and In-Service Training in Government Communications" Національного університету «Києво-Могилянської академії» та Індіанського університету в Блумінгтоні (США, академічний керівник проєкту, 2018-2022 рр.); Керівник проєкту від НаУКМА: “EGOVLOC: E-governance as a tool for local democracy” від НаУКМА у співпраці з Oslo-Met – Oslo Metropolitan University і Українським католицьким університетом (Норвегія, Координатор проєкту, 2018-2021 рр.) Участь у проєктах: Імплементация Концепції реформування системи професійного навчання, програма “Децентралізація і територіальна консолідація в Україні” (Ради Європи, консультант, 2017 р.); проєкт “Децентралізація і територіальна консолідація в Україні” Експерт Ради Європи, програма “Децентралізація і територіальна консолідація в Україні” (Рада Європи, експерт, 2017 р.); Лабораторія законодавчих ініціатив, експертні висновки на законопроекти (експерт, 2017 р.);

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об’єднаннях: член фахової комісії і робочої групи з ЄДКІ, МОН; Член робочої групи з розробки професійних стандартів "Державний експерт (директорату, генерального департаменту)", "Керівник експертної групи (у складі директорату, генерального департаменту)", "Генеральний директор директорату", НАДС; Член Робочої групи з розробки та затвердження професійних стандартів у сфері державної служби, НАДС України; Член Робочої групи з розробки “Концепції реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад”, НАДС України; Член Робочої групи з розробки Плану дій до “Концепції реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад”, НАДС України; Член Робочої групи з розробки “Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад”, НАДС України; Член Робочої групи з розробки Концепції / Стратегії для Всеукраїнського центру підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, НАДС України; Член експертної групи реформування державного управління Реанімаційного пакету реформ (РПР).

20) досвід практичної роботи за спеціальністю (спеціалізацією)/професією не менше п’яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності) із зазначенням посади та строку роботи на цій посаді: Член експертної ради при Міністерстві у справах ветеранів України; 2020-2021 Член Координаційної ради з розробки системи оцінки ефективності територіальних громад проєкту Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE); Консультант проєкту

"Підготовка державної стратегії відновлення органів влади України для окупованих територій" за підтримки МФВ; 2020 Тренер EU4IBM, проект "Підтримка ЄС у зміцненні інтегрованого управління кордонами (ІУК) в Україні", тренінг "Моніторинг, оцінювання й управління якістю" 2020 Тренер Української Гельсинської спілки з прав людини, навчальний модуль "Аналіз політики" 2017 р. Консультант Ради Європи з імплементації Концепції реформування системи професійного навчання, програма "Децентралізація і територіальна консолідація в Україні" 2017 р. Експерт Ради Європи, програма "Децентралізація і територіальна консолідація в Україні" 2017 - 2018. Експерт, Лабораторія законодавчих ініціатив, експертні висновки на законопроекти 2017 р. Консультант, Київська школа економіки, проект з розробки навчального курсу для освітньої програми з професіоналізації державних службовців;

основні публікації за напрямом:

1. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні / В. В. Тертичка. – К. : Основи, 2002. – 750 с.
2. Публічне управління: теорія і практика: моногр. / [авт. кол.]. – К.: НАДУ, 2011.
3. Державна політика : підруч. / [кол. авт]. – К., НАДУ, 2014. – 448 с.
4. Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив : підруч. / [авт. кол.]. – К. : К.І.С., 2016. – 264 с.
5. Практикум із підготовки аналітичних документів : навч. посіб. / О. І. Кілієвич, Г. Л. Рябцев, В. В. Тертичка. – К. : К.І.С., 2016. – 95 с.
6. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / [кол. авт]. – К. : ФОП Москаленко О.М., 2017. – 796 с.
7. Тертичка В. В. Стратегічне управління : підруч. / Валерій Тертичка. – К. : К.І.С., 2017. – 932 с.; Public policy, governance and communications in the EU member states and candidate countries : post-conference monograph / [V. Burksiene et al. ; gen. ed. by G. Riabtsev and V. Tertychka]. Kyiv : NaUKMA, 2023. 183 p. – <http://surl.li/qtgrn>

участь у конференціях і семінарах:

- XII "Розумовські зустрічі", міжнародна науково-практична конференція, 30.11-01.12 2023 р., м. Чернігів
- X Міжнародна наукова конференція «Муніципальні читання імені Антона Кохановського», 21-22 вересня 2023 р., Чернівці
- Tertychka V. Insourcing or Outsourcing for Ex-ante and Ex-post Analysis in Public Policy-making [Електронний ресурс] / V. Tertychka // Insourcing and/or outsourcing: How do they contribute to the public administration reform? : Presented papers from the 23rd NISPAcee Annual Conf. (Tbilisi, Georgia, May 21-23, 2015) / O. Kiliyevych. – Електрон. дані. – 1 CD-ROM (ISBN 978-80-89013-77-7).;
- IX "Розумовські зустрічі", міжнародна науково-практична конференція, 25-27 листопада 2020 р., м. Чернігів
- Всеукраїнська науково-практична конференція, 20 грудня 2019 р., м. Львів
- "From Policy Design to Policy Practice", 27th NISPAcee Annual Conference, Prague, Czech Republic, May 23-26, 2019 "Public Administration for Well-being and Growth": Presented Papers from the 26th NISPAcee Annual Conference, Iasi, Romania, May 24-26, 2018
- Парадигмальні зрушення в економічній теорії XXI ст., III Міжнар. наук.-практ. конф., Київ 2-3 лист. 2017 р. Механізми впливу громадськості та бенефіціаріїв на забезпечення якості вищої освіти в Україні, круглі столи, 2016
- "Spreading Standards, Building Capacities: European Administrative Space in Progress", 24th NISPAcee Annual Conference, Zagreb, Croatia, May 19-21, 2016
- Державна служба та публічна політика: проблеми і перспективи розвитку, Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 27 трав. 2016 р.)
- "Insourcing and/or outsourcing: How do they contribute to the public administration reform?", 23rd NISPAcee Annual Conference, Tbilisi, Georgia, May 21- 23, 2015;

Наукове консультування:

- Карпенко Олександр Валентинович «Механізми формування та реалізації сервісно-орієнтованої державної політики в Україні»;
- Кравчук Ірина Вікторівна «Теоретико-методологічні засади оцінювання державної політики в Україні»;
- Поспелова Тетяна Вадимівна «Державне управління людським розвитком в умовах трансформації українського суспільства»;
- Рябцев Геннадій Леонідович «Концептуальні засади державної політики розвитку ринку нафтопродуктів в Україні»;
- Зелінський Сергій Едуардович, наукове консультування дисертації на тему: "Теоретико-методологічні засади комплексного оцінювання державних службовців та їх службової діяльності в Україні";

Наукове керівництво:

- Москалець Наталіна Валеріївна «Концептуальні засади взаємодії Конституційного суду України з органами державної влади в забезпеченні прав і свобод людини»
- Бережний Ярослав Вікторович «Стратегічне планування в державному управлінні як аналітичний процес»;
- Романенко Євген Олександрович «Оцінювання ефективності і результативності євроатлантичної політики України»;
- Купрій Володимир Олександрович «Організації громадянського суспільства як суб'єкти вироблення державної політики»
- Зайченко, Володимир Васильович «Механізми впровадження стратегії розвитку агропромислового комплексу України на регіональному рівні»

Підвищення кваліфікації:

1. Сертифікат про успішне завершення курсу підвищення кваліфікації «Бренд науковця у цифровому світі» (2022 р.). № 1163 ; період навчання 21-27 листопада 2022 р. (1 кредит (30 годин))
2. Сертифікат Донецький державний університет управління, МОН: "Інноваційний розвиток в публічному управлінні та адмініструванні, економіці та менеджменті: сучасні стратегії сталого територіального розвитку " (27-28 травня 2021 р) (0,2 кредити)
3. Сертифікат МОН, Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти "Основи тестології та розробки тестових завдань" (22 червня -06 вересня 2021 р.) (14 годин)
4. Сертифікат підвищення кваліфікації: програма професійного розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників НаУКМА (2020 р.). Серія АТ № 16459396/000019 -20; період навчання 21 жовтня 2019 р. - 06 березня 2020 р. (5 кредитів, 150 годин)
5. Сертифікат опанування онлайн начального тренінгу "Експерт з акредитації освітніх програм", Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти через платформу масових відкритих онлайн-курсів Prometheus (04. 10. 2019 р.)
6. Сертифікат учасника II Національного форуму фахівців органів виконавчої влади з питань комунікацій з громадськістю: інновації для участі громадськості у прийнятті рішень, проект Координатора проектів ОБСЄ в Україні "Удосконалення інституційної спроможності Уряду України та інститутів громадянського суспільства для ефективної співпраці у процесах прийняття рішень" у партнерстві з Секретаріатом Кабінету Міністрів України (2018 р.)
7. Сертифікат учасника III Міжнародної науково-практичної конференції "Парадигмальні зрушення в економічній теорії XXI ст." економічний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка (2-3 листопада 2017 р.) (0,4 кредити)
8. Сертифікат опанування навчального курсу з державного управління та менеджменту в рамках Міжнародної навчальної програми (Королівство Іспанія) для органів влади та місцевого самоврядування, Ukraine Dans L'Europe (2017 р.)
9. Свідоцтво майстер-тренера з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини і розвитку громадянських компетентностей, курс "Формування громадянських компетентностей у державних службовців" швейцарсько-українського проекту "Розвиток громадянських компетентностей в Україні – DOCCU" (2017 р.)